

ЗОВНІШНЄ ОЦІНЮВАННЯ ЯКОСТІ ЗАГАЛЬНОЇ СЕРЕДНЬОЇ ОСВІТИ

Руслан Гурак
Голова Державної служби
якості освіти України
листопад 2018

РАНІШЕ:

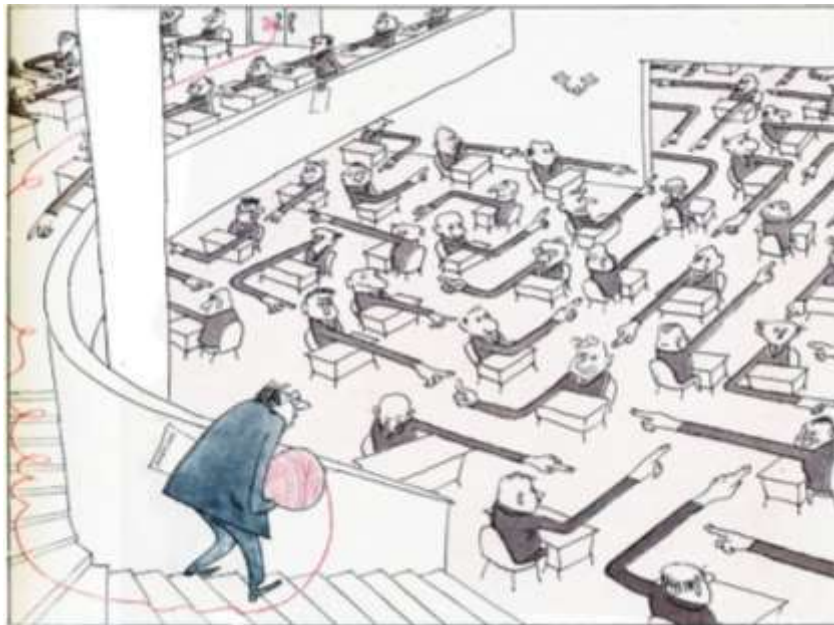
Система в цілому не була зорієнтована на забезпечення якості освіти (відсутність відповідних понять у законодавстві).

Державний нагляд (контроль) у сфері освіти:

- спрямований лише на виявлення порушень; діяльність закладів освіти реально не оцінювалася;
- дублювання повноважень центральних і місцевих органів управління освітою;
- державна атестація – формальна процедура, нерідко з корупційною складовою;
- відсутність цілісної системи планування, аналізу результатів заходів державного нагляду (контролю) та самооцінювання закладів освіти для прийняття ефективних управлінських рішень

РАНІШЕ:

Функціонувала замкнута система із жорсткою управлінською вертикаллю, що не могла адекватно реагувати на виклики часу та забезпечити постійне підвищення якості освіти

ТРАНСФОРМАЦІЯ СИСТЕМИ

Від формальних перевірок до оцінювання процесів

Підтримка шкіл через надання рекомендацій щодо функціонування внутрішньої системи забезпечення якості освіти та інституційний аудит

Пошук, узагальнення та поширення успішних практик

Неперервне вдосконалення роботи Служби

Повноваження за напрямками інституційного розвитку системи забезпечення якості освіти

Допомога і підтримка закладам освіти, учасникам освітнього процесу

Рекомендації

закладам освіти щодо формування
та розбудови внутрішньої системи
забезпечення якості освіти

Експертиза та затвердження

освітніх програм, що не є типовими

Захист прав

учасників освітнього процесу (учнів,
батьків, вчителів)

Моніторинг, оцінювання, перевірка

Інституційний аудит

Оцінювання якості
освітньої діяльності
закладу освіти

Державний нагляд

Забезпечення
дотримання вимог
законодавства про
освіту

Моніторинг

якості освіти та
освітньої діяльності

Участь у сертифікації

педагогічних працівників

Що таке "якість" та "забезпечення якості"?

ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ЯКОСТІ ОСВІТИ – ПРОЦЕС

що забезпечує максимальну якість як кінцевий результат

У деяких країнах, забезпечення якості переважно розуміється як процес забезпечення, моніторингу та контролю за відповідністю стандартів.

Це означає, що стандарти якості для різних аспектів загальної середньої освіти встановлюються централізовано на національному, регіональному або шкільному рівнях.

ОСНОВНІ ПРИНЦИПИ СИСТЕМИ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ЯКОСТІ ОСВІТИ

СКЛАДОВІ СИСТЕМИ ЗОВНІШНЬОГО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ЯКОСТІ ЗАГАЛЬНОЇ СЕРЕДНЬОЇ ОСВІТИ

Державна служба якості освіти України

Інституційний аудит

Комплексна зовнішня перевірка

**Оцінювання освітніх
і управлінських процесів**

ОСНОВНІ ВІДМІННОСТІ ІНСТИТУЦІЙНОГО АУДИТУ ВІД ДЕРЖАВНОЇ АТЕСТАЦІЇ ЗАКЛАДІВ ОСВІТИ

Інституційний аудит	Державна атестація
1. Здійснюється незалежними органами та організаціями <i>(ДСЯО, її територіальними органами, акредитованими фаховими громадськими об'єднаннями, іншими юридичними особами, які проводили громадську акредитацію закладу освіти), що дає можливість:</i> - <i>об'єктивно оцінити діяльність закладу освіти;</i> - <i>забезпечити дотримання засад державної політики у сфері освіти щодо інституційного відокремлення функцій контролю (нагляду) та функцій забезпечення діяльності закладів освіти</i>	1. Проводилася місцевими органами управління освітою, у сфері управління яких перебували заклади освіти, що унеможливлювало об'єктивну оцінку їх діяльності

ОСНОВНІ ВІДМІННОСТІ ІНСТИТУЦІЙНОГО АУДИТУ ВІД ДЕРЖАВНОЇ АТЕСТАЦІЇ ЗАКЛАДІВ ОСВІТИ

Інституційний аудит	Державна атестація
2. Використання уніфікованих інструментів та процедур проведення	2. Відсутність чітких вимог до процедур, інструментів та критеріїв для проведення атестаційної експертизи
3. Дієвість, оскільки за результатами проведення надаються висновок про якість: - освітньої діяльності закладу освіти; - внутрішньої системи забезпечення якості освіти; - рекомендації щодо вдосконалення діяльності закладу освіти	3. Надані атестаційною комісією рекомендації лише враховувалися при проведенні перевірки (інспектування) навчального закладу з питань, пов'язаних з навчально-виховною діяльністю

ОСНОВНІ ВІДМІННОСТІ ІНСТИТУЦІЙНОГО АУДИТУ ВІД ДЕРЖАВНОЇ АТЕСТАЦІЇ ЗАКЛАДІВ ОСВІТИ

Інституційний аудит	Державна атестація
4. Результативність, оскільки у разі виявлення невідповідності освітньої діяльності закладу освіти законодавству та/або ліцензійним умовам орган, який проводить аудит, визначає строк усунення недоліків та порушень у роботі закладу освіти, а після його закінчення проводиться перевірка результатів усунення відповідних недоліків і порушень. У разі негативних результатів такої перевірки засновнику закладу освіти можуть бути надані рекомендації щодо зміни керівника закладу освіти, припинення чи реорганізації закладу освіти	4. Відсутність дієвих наслідків щодо результатів атестації у частині зміни керівника закладу освіти, оскільки згідно з п. 15 Порядку державної атестації дошкільних, загальноосвітніх, позашкільних навчальних закладів визнання за результатами повторної державної атестації навчального закладу державної або комунальної форм власності неатестованим не були підставою для зміни його керівника (результати враховувалися лише для реорганізації, перепрофілювання (зміни типу) або ліквідації закладу освіти)

МЕТА ІНСТИТУЦІЙНОГО АУДИТУ ШКОЛИ:

- Підвищення якості освітньої діяльності
- Удосконалення внутрішньої системи забезпечення якості освіти
- Приведення освітнього і управлінського процесів у відповідність до вимог законодавства (у разі виявлення порушень)

Методика зовнішнього оцінювання розробляється на основі рекомендацій щодо організації та функціонування внутрішньої системи забезпечення якості освіти

Побудова моделі якісної школи через Стандарти і рекомендації

Під час інституційного аудиту оцінюванню підлягають:

1. ОСВІТНЄ СЕРЕДОВИЩЕ ЗАКЛАДУ ОСВІТИ:

- створення безпечних і комфортних умов навчання та праці;
- забезпечення освітнього середовища, вільного від будь-яких форм насильства та дискримінації;
- забезпечення інклюзивного та мотивуючого до навчання освітнього простору.

Під час інституційного аудиту оцінюванню підлягають:

2. СИСТЕМА ОЦІНЮВАННЯ ЗДОБУВАЧІВ ОСВІТИ ЗАКЛАДУ ОСВІТИ:

- наявність відкритої, прозорої і зрозумілої для здобувачів освіти системи оцінювання їх навчальних досягнень;
- використання системи оцінювання, спрямованого на моніторинг навчальних досягнень кожного здобувача освіти;
- спрямованість системи оцінювання на формування у здобувачів освіти відповідальності за результати свого навчання, здатності до самооцінки.

Під час інституційного аудиту оцінюванню підлягають:

3. ПЕДАГОГІЧНА ДІЯЛЬНІСТЬ ПЕДАГОГІЧНИХ ПРАЦІВНИКІВ ЗАКЛАДУ ОСВІТИ:

- ефективне планування та прогнозування педагогічними працівниками своєї діяльності, використання сучасних освітніх технологій, форм організації освітнього процесу та підходів до оцінювання навчальних досягнень із метою формування ключових компетентностей і наскрізних умінь здобувачів освіти;
- постійне підвищення рівня професійної компетентності та майстерності педагогічних працівників;
- налагодження партнерських взаємовідносин із здобувачами освіти, їх батьками та іншими законними представниками, працівниками закладу освіти;
- організація педагогічної діяльності та навчання здобувачів освіти на засадах академічної доброчесності

ЕТАПИ ІНСТИТУЦІЙНОГО АУДИТУ

за 10 днів

до проведення

**Підготовча
робота**

5-10 робочих днів

(залежно від чисельності
працівників школи)

**Робота
експертної
групи в школі**

не пізніше 3 днів

після закінчення аудиту

**Оцінювання
директором
школи роботи
експертної групи**

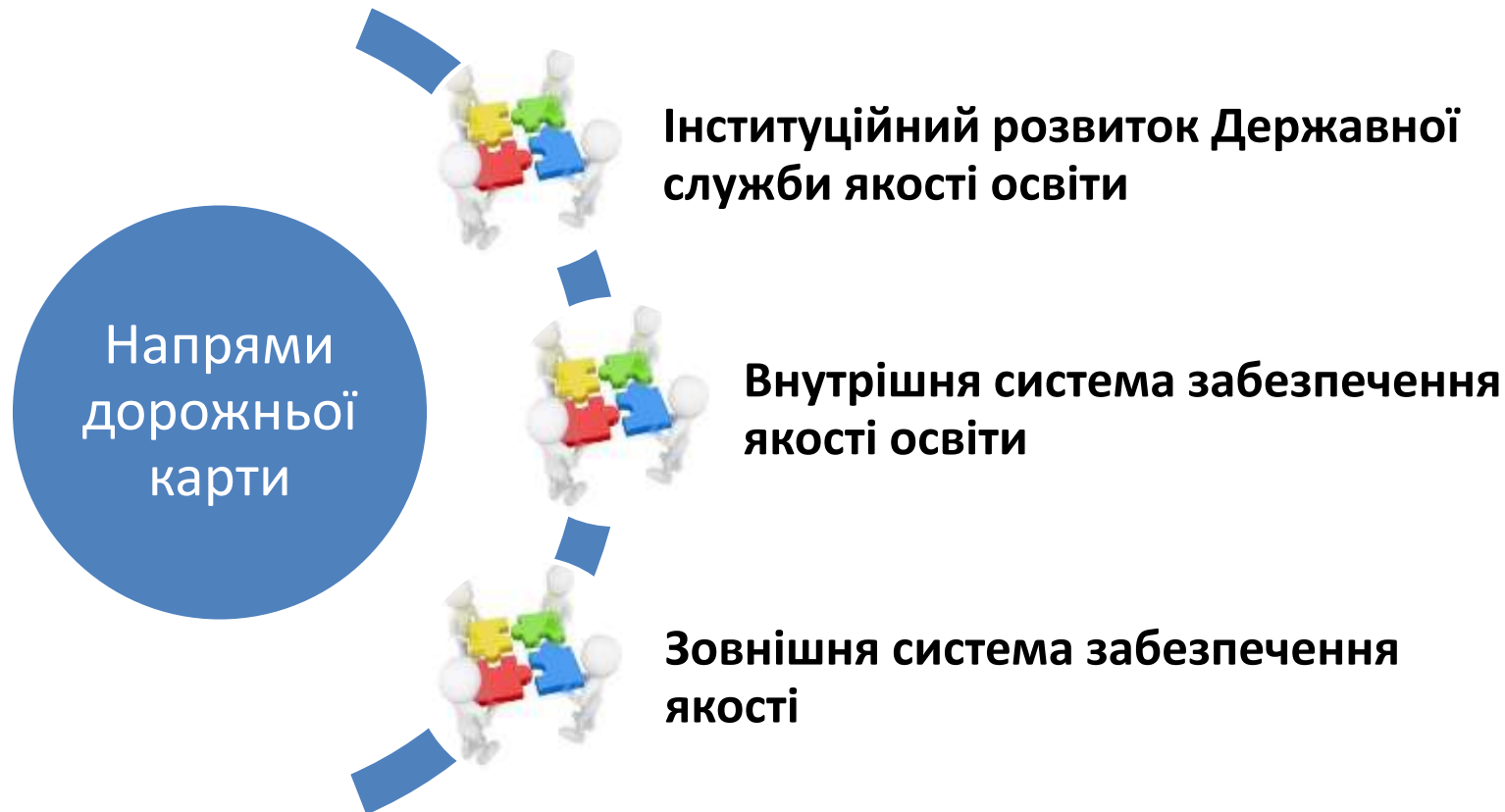
не пізніше 30 днів

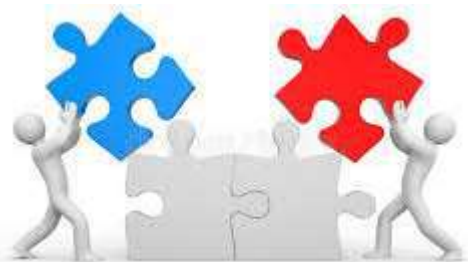
після закінчення аудиту

**Підготовка
висновку і
рекомендацій**

РІВНІ ОЦІНЮВАННЯ

Сфера дії	Високий	Очікуваний	Рівень, що вимагає покращення	Низький
Освітнє середовище закладу освіти	У закладі освіти створено безпечні та комфортні умови для навчання і праці. Функціонує ефективна система профілактики нещасних випадків, девіантної та ризикованої поведінки здобувачів освіти. Освітнє середовище закладу освіти є вільним від будь-яких форм насильства та дискримінації. У закладі освіти забезпечено інклюзивний та мотивуючий до навчання освітній простір. Переважає більшість учасників освітнього процесу задоволена організацією освітнього середовища	У закладі освіти створено безпечні умови для навчання і праці. Вживаються заходи щодо профілактики нещасних випадків, девіантної та ризикованої поведінки здобувачів освіти. У закладі освіти оперативно й адекватно вживаються заходи реагування на прояви насильства та дискримінації. У закладі освіти в основному забезпечено інклюзивний та мотивуючий до навчання освітній простір. Більшість учасників освітнього процесу задоволена організацією освітнього середовища	У закладі освіти в основному створено безпечні умови для навчання і праці. Проте, заклад освіти не приділяє достатньої уваги профілактиці нещасних випадків, девіантної та ризикованої поведінки здобувачів освіти. Заходи реагування на прояви насильства та дискримінації вживаються не систематично. У закладі освіти є недоліки в організації освітнього середовища, які позначаються на якості освіти та освітньої діяльності. Більшість учасників освітнього процесу незадоволена організацією освітнього середовища	У закладі освіти систематично допускаються порушення вимог законодавства у частині забезпечення безпечних умов для навчання і праці. Заходи профілактики нещасних випадків, девіантної та ризикованої поведінки здобувачів освіти є формальними. У закладі освіти мають місце прояви насильства та дискримінації. Мають місце суттєві перепони для забезпечення інклюзивного та мотивуючого до навчання освітнього простору. Переважає більшість учасників освітнього процесу незадоволена організацією освітнього середовища

Дорожня карта з інституційного розвитку Державної служби якості освіти

- ✓ Формування апарату Державної служби якості освіти
- ✓ Утворити у 2018 році 25 територіальних органів
- ✓ Здійснити у 2018 році пілотування з розбудови 6 територіальних органів
- ✓ Підготовка освітніх експертів для територіальних органів Служби (протягом 2018 – 2019 років)